

[Niels Westerby.]

foretage meget store obligationskøb ud over det, der sker i øjeblikket. Det kommer man simpelt hen ikke uden om. Men man kan ikke uden videre foretage disse obligationskøb; man må skabe en baggrund for dem, og det er derfor, liberalt centrum har foreslået, at man opretter en obligationsfond, der kan finansiere store obligationskøb, og at man sørger for, at der bliver skabt en sådan begrænsning af forbruget, at det er muligt at slække på kreditstramningen. Det er derfor, liberalt centrum har foreslået, at man hurtigt gennemfører merværdiafgiften, og at man reserverer så meget som svarende til 2 pct. af vareomsætningens værdi, ca. 1 milliard kr., med det formål at skabe baggrund for en afvikling af kreditstramningen og for foretagelse af virkelig store obligationskøb, for på den måde at presse renten ned og derved undgå de meget store kurstab; det ville komme både boligbyggeriet og erhvervsbyggeriet til nytte, for begge dele hænger sammen og er lige nødvendige.

Jeg vil gerne gøre et par andre bemærkninger om selve det forlig, der er indgået. Hvorfor har man overhovedet ikke beskæftiget sig med det, der hedder produktionskapaciteten her i landet? Vi har da mange gange oplevet, at det ikke har været muligt at sætte byggeriet op, fordi man ikke havde den fornødne arbejdskraft. Det er dog også en side af sagen. Hvis vi skal have plejehjem til ældre medborgere — og det skal vi — hvis vi skal bygge børnehaver — og det taler alle om; fru Else-Merete Ross har sagt det i dag — hvis vi skal bygge de mange og større boliger, hvis vi skal sørge for erhvervsbyggeriet, skal vi også have en produktionskapacitet, en byggekapa- citet. Vi har mange gange oplevet, at mangelen på arbejdskraft har været en flaskehals, som man ikke sådan rigtig kunne komme igennem. Her er jo et punkt, hvorpå der må sættes ind. Hvorfor gennemfører man ikke en omfattende uddannelses- og omskolingslovgivning, som kunne opmuntre

folk, for hvilke der ikke længere er brug inden for de erhverv, de hidtil har været i, til at søge ind i byggefagene? Hvis man f. eks. gennemførte en virkelig omfattende uddannelses- og omskolingslovgivning, der kunne hjælpe og støtte folk undervejs under en uddannelse til at gå ind i byggefagene, ville man bl. a. sikre, at en meget større del af den afvandring, der i disse år foregår fra landbruget, ville gå ind i byggefagene og forøge byggekapa- citeten. Hvorfor har den høje regering ikke administrativt taget skridt til at åbne for fremmed arbejdskraft i det omfang, man kan få den i byggefagene? Det er da også et spørgsmål, man kan stille.

Dernæst vil jeg gerne rejse det spørgsmål, hvad man egentlig har tænkt med hensyn til grundpriserne. Jeg kan se, at man har registreret, at der er et sådant problem i boligforliget, men noget virkeligt har man ikke gjort for dets løsning. Alle erkender nu, at zonerne bør udvides, men alle erkender vel også, at det i dag ikke er nok. Det drejer sig også om at skaffe et større udbud af byggemodne grunde for at få grundpriserne ned, altså veje, kloakker og alt det, der hører til at gøre grunde egnede til at bygge på. Men enhver ved jo, at det drejer sig om meget store beløb, for at man skal få mange flere byggemodne grunde. Jeg har godt set, at folketingets finansudvalg har bevilget 14 mill. kr. til byggemodning ved Køge Bugt, men det drejer sig om summer af helt andre dimensioner, hvis der skal gennemføres en virkelig udvidelse af byggemodningen her i landet, så man kan presse byggegrundpriserne nedad. Det kan man lige så godt se i øjnene straks; også her burde der have været skabt en finansiell baggrund.

Endelig synes jeg, at man har været lidt for god ved grundejerne i det forlig, der er blevet indgået. Man kan i høj grad diskutere, hvor meget grundejerne bør have, og hvor meget der bør komme almenvellet til gode. Jeg mener faktisk, man har været lidt for god ved grundejerne. Det er vel sådan, at langt den største del af de